

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/873/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112234226
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5112234226.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a členov senátu JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, proti odporcovi Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 6C/283/2012-164 zo dňa 5. septembra 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) v celom rozsahu zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal uloženia odporcovi povinnosti zaplatiť mu majetkovú škodu, ako aj nemajetkovú ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom exekučného súdu - Okresného súdu Žilina. Za preukázanú považoval okolnosť podania žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom. Nadväzne mal za to, že k uspokojeniu nároku navrhovateľa v zákonnej lehote nedošlo.

V súvislosti s meritórnym posúdením veci okresný súd vyslovil niekoľko samostatných dôvodov vedúcich k zamietnutiu uplatneného nároku. Vychádzal zo skutočnosti, že v dotknutej exekučnej veci, v ktorej bol exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, bola dňa 14.10.2010 exekučnému súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd za účelom skúmania vykonateľnosti exekučného titulu požiadal listom zo dňa 19.10.2010 rozhodcovský súd o zapožičanie príslušného spisu. Následne, po obdržaní fotokópií listín z daného spisu dňa 12.11.2011 (správne 12.11.2010 - pozn. odvol. súdu), predmetnú žiadosť uznesením zo dňa 8.4.2011 zamietol s poukazom na nezlučiteľnosť rozhodcovskej doložky s dobrými mravmi a normami na ochranu spotrebiteľa. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 4.5.2011.

Okresný súd konštatoval, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá pre zistený rozpor so zákonom, pričom v takom prípade neplatí zákonná lehota 15 dní, ktorá je určená pre pozitívne rozhodnutie, t.j. pre udelenie poverenia. Taktiež je predmetná lehota aplikovateľná len v prípadoch, ak pri exekučnom titule nejde o výnimku podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ Exekučného poriadku, t.j. aj rozhodcovský rozsudok (ako je tomu v predmetnom prípade). Zároveň za významnú okresný súd považoval aj povinnosť exekučného súdu preskúmať materiálnu vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku, pričom spotrebiteľské spory vykazujú (vzhľadom na osobitnú pozornosť venovanú ochrane spotrebiteľov) zvýšenú náročnosť v rovine právnej i časovej. Pokiaľ teda exekučný súd zhromažďoval podklady pre svoje rozhodnutie, tieto hodnotil a právne posudzoval, išlo o činnosť priamo smerujúcu

k vydaniu rozhodnutia a takúto činnosť nie je možné považovať za nesprávny úradný postup, lebo našiel vyjadrenie v súdnom rozhodnutí. Vzhľadom na tieto okolnosti dĺžku konania v trvaní 6 mesiacov nepovažoval okresný súd za neprimeranú.

Z uvedených dôvodov dospel k záveru, že navrhovateľ nepreukázal prvú podmienku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, t.j. samotný nesprávny úradný postup exekučného súdu. Vzhľadom na potrebu kumulatívneho naplnenia (všetkých) podmienok zákonnej zodpovednosti štátu za škodu pri výkone verejnej moci považoval za nevhodné dokazovanie ohľadne (ne)splnenia ďalších podmienok.

O trovách konania rozhodol okresný súd s poukazom na § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že procesne úspešnému odporcovi ich náhradu nepriznal, nakoľko tento si trovy nevyčísľil a z obsahu spisu vznik trov (na jeho strane) nevyplýva.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci na nové prejednanie. Poukazoval na koncepciu spravodlivého súdneho konania zahŕňajúceho právo na kontradiktórne konanie a v danej spojitosti namietal, že nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov protistrany, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Za takejto situácie došlo podľa odvolateľa k degradácii zásady kontradiktórnosti konania.

Tvrdil, že okresný súd sa nedostatočne oboznámil s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, keď ignoroval predloženú žiadosť o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu; v dôsledku čoho viedol pojednávanie, na ktorom v neprítomnosti navrhovateľa meritórne rozhodol. V žiadosti sa pritom zdôrazňovalo, že navrhovateľ trvá na osobnej účasti právneho zástupcu na pojednávaní. Zároveň však odvolateľ prvostupňovému súdu vytykal, že nemohol rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. Upozornil, že súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise. Osobitne zdôraznil, že pokiaľ odporca nereagoval na výzvu, aby predložil písomné vyjadrenie k žalobnému návrhu, mal okresný súd rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie. Taktiež označil meritórne rozhodnutie za predčasné z dôvodu, že konajúci súd nevyčkal na právoplatnosť rozhodnutia o zamietnutí návrhu na prerušenie konania.

Navrhovateľ (opakovane) poukázal na svoje tvrdenia o tom, že konajúceho sudcu, bolo potrebné z rozhodovania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v jeho očiach a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Uvedené rozhodnutie krajského súdu bolo podľa odvolateľa vydané v rozpore s ustálenou praxou iných krajských súdov v skutkovo a právne totožných veciach. Zároveň je v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu SR, či Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanía práva na nestranný súd.

Vo vzťahu k vecnému posúdeniu uplatneného nároku odvolateľ vytykal súdu prvého stupňa viacero omylov, z ktorých „príkladmo“ uviedol konštatovanie že namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, hoci v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Za významné považoval nielen skúmanie okamihu, kedy exekučný súd o vydaní poverenia rozhodol, ale i momentu, kedy poverenie súdnemu exekútorovi doručil. Podľa navrhovateľa okresný súd ignoroval všetky tvrdenia o vzniku škody z titulu celkových administratívnych výdajov. V tejto časti považoval jeho rozhodnutie za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Nakoľko je skutkový základ danej veci jedinečný, je neakceptovateľné, keď súd svoje rozhodnutie odôvodní úplne rovnakými vetami ako v iných rozhodnutiach, v rámci ktorých vystupuje identický navrhovateľ a odporca.

Odvolateľ tiež nesúhlasil s tvrdením, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti zapríčinil dlžník - povinný. „Pravým“ právnym titulom v danej veci je nesprávny úradný postup exekučného súdu a za ten dlžník nemôže niesť zodpovednosť. V konaní navrhovateľ hodlal prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil, predložiť dôkaz o výške majetkovej škody, okresný súd však dokazovanie neprípustne skrátil. Na inom mieste ale odvolateľ argumentuje, že v konaní predložil ako dôkaz znalecký posudok, ktorý jednoznačne preukazuje negatívny dopad nesprávneho úradného postupu na majetkovú sféru navrhovateľa.

V spojitosti s uplatnenou nemajetkovou ujmom podľa odvolateľa okresný súd vôbec nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Na jednej strane okresný súd zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenej lehote, pričom pre túto nečinnosť nenašiel žiadny objektívne udržateľný, ospravedlňujúci dôvod, na druhej strane však porušenie práva nekonštatoval a svoje rozhodnutie nevysvetlil.

Odporca ostal v odvolacom konaní nečinný.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu vymedzenom ustanovením § 212 ods. 1, 2 písm. b/ O.s.p. a bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 za súčasnej aplikácie § 156 ods. 3 O.s.p.) napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Len vo všeobecnosti je akceptovateľná úvaha odvolateľa, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Zásada kontradiktórnosti však pojmovo predvída procesnú aktivitu účastníkov konania. Ťažiskom realizácie procesných práv účastníkov súdneho konania je pritom práve pojednávanie, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný, avšak svojím postupom - bezdôvodnou neúčastou - sa o ich bezprostredné naplnenie sám obral. V prípade účasti na pojednávaní by sa navrhovateľ zúčastnil vykonávania dokazovania, mohol by navrhovať jeho doplnenie, resp. sa k vykonanému dokazovaniu sa vyjadriť. V tejto súvislosti sú potom ďalšie tvrdenia i námietky navrhovateľa dotýkajúce sa odňatia práva konať pred súdom a porušenia zásady kontradiktórnosti bezvýznamné.

Dňa 28.8.2014 bol prvostupňovému súdu doručený návrh navrhovateľa „na zrušenie pojednávania z dôvodu objektívneho posúdenia porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu“; pojednávanie bolo nariadené na deň 5.9.2014. Okresný súd v súlade s ustanovením § 119 ods. 2 písm. c/ O.s.p. oznámil (dňa 4.9.2014 - č.l. 155 spisu) navrhovateľovi (na jeho elektronickú adresu) svoje negatívne stanovisko k označenému dôvodu žiadosti o odročenie. Uplatnený dôvod zároveň správne vyhodnotil ako nie dôležitý (§ 119 ods. 1 O.s.p.), čo zodpovedá nižšie rozoberaným záverom o neopodstatnenosti tvrdení navrhovateľa o konaní „vylúčeného“ sudcu.

Ustanovenie § 101 ods. 2 v spojení s § 119 O.s.p. umožňuje súdu zväziť dôvodnosť návrhu na odročenie pojednávania a nadväzne konať i v neprítomnosti účastníkov konania. Odlišné chápanie predmetného ustanovenia by viedlo k jeho obsolentnosti a zároveň k nežiaducim prieťahom v konaní. Inými slovami, v prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka za podmienok predpokladaných zákonom nemôže dôjsť k odňatiu práva konať pred súdom (bližšie napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 116/1993) a súčasne nie je porušená zásada kontradiktórnosti sporového konania.

Z obsahu spisu tiež vyplýva, že zároveň s predvolaním na (prvé) pojednávanie bolo právnenému zástupcovi navrhovateľa doručené (dňa 7.11.2013 - č.l. 46 spisu) i vyjadrenie odporcu vo veci samej. Tým je vyvrátená zásadná odvolacia námietka navrhovateľa o tom, že nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam protistrany.

Zodpovedá doterajšiemu priebehu konania a stavu veci, že zákonný sudca (správne) postupoval v intenciách záväzného rozhodnutia nadriadeného súdu o jeho nevyvúčení. Odvolateľ v návrhu na odročenie pojednávania a ani v posudzovanom odvolaní neuviedol žiadne iné/ďalšie okolnosti, ktoré by mali zakladať jeho vylúčenie, než tie, ktoré už boli predmetom posúdenia nadriadeného súdu. Zároveň dotknutý záver o nevyvúčení rešpektuje aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR (napr. uznesenia sp. zn. 3 Nc 14/2010 z 31.5.2010; 6 Cdo 201/2013 z 19.6.2013) v otázkach posudzovania inštitútu sudcovskej nestrannosti.

Nepravdivým je v tejto spojitosti tvrdenie navrhovateľa v žiadosti o odročenie pojednávania, že mu nebolo doručené rozhodnutie nadriadeného súdu o nevyvúčení sudcov Okresného súdu Žilina. Predmetné rozhodnutie bolo doručené dňa 20.8.2014 (č.l. 144 spisu).

Nenáležitým je tvrdenie odvolateľa o predčasnosti meritórneho rozhodnutia z dôvodu nevyčkania na právoplatnosť rozhodnutia o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. V súdnej veci totiž takýto návrh podaný nebol, niet preto rozhodnutia, na právoplatnosť ktorého by bolo potrebné (čo i len teoreticky) vyčkať.

Vnútorne protirečivým je odvolanie v časti, kde navrhovateľ na jednej strane vytýka okresnému súdu vykonanie pojednávania, zároveň však zdôrazňuje, že bolo neprípustné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. V súdnej veci je totiž nepochybné, že pojednávanie nariadené bolo. Taktiež je nesprávnou požiadavka odvolateľa, že v prípade, ak sa odporca k návrhu nevyjadril, mal okresný súd rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie. Je totiž výlučne vecou procesnej autonómie odporcu, či sa k podanému návrhu vyjadrí a nadväzne je vecou posúdenia listinných dôkazov konajúcim súdom, či predstavujú podklad pre pozitívne rozhodnutie o uplatnenom nároku. Samotné nevyjadrenie sa odporcu (odhliadnuc od okolnosti, že v súdnej veci sa odporca vyjadril) nepochybné bez ďalšieho neznamená povinnosť súdu rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie.

Neopodstatnenými sú tvrdenia odvolateľa, že okresný súd si určil sám okruh a rozsah dokazovania, resp. že z odôvodnenia rozsudku nie je poznateľné, či išlo o listiny (ktorými bolo vykonané dokazovanie) založené v exekučnom spise. Zo zápisnice o pojednávaní je nepochybné, že dokazovanie bolo vykonané oboznámením obsahu exekučného spisu Okresného súdu Žilina sp. zn. 18Er/4255/2010, ktorý dôkaz výslovne, označením povinného a spisovej značky exekútora (č.l. 2 spisu) požadoval navrhovateľ. Inú skutočnosť nie je možné vyvodit' ani z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia (č.l. 173 spisu). Z uvedeného vyplýva, že zásadný dôkaz, na základe ktorého okresný súd dospel k svojmu záveru, je exekučný spis, ktorého pripojenie a oboznámenie žiadal samotný navrhovateľ. Súd teda rozhodol na základe skutkového stavu zisteného vykonaním dokazovania, iniciovaného práve navrhovateľom.

V rámci meritórneho posúdenia veci odvolací súd poukazuje na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie svojho odvolania a na viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.). Odvolací súd nemôže v sporovom/ /kontradiktórnom konaní nahrádzať nevyhnutnú procesnú aktivitu účastníka/odvolateľa a formulovať namiesto neho odvolacie dôvody, resp. preskúmavať rozhodnutie na základe iných, než účastníkom konania v odvolaní vznesených, námietok. Z tohto aspektu je zjavné, že (nepochybné z dôvodu predkladania enormného množstva typových podaní navrhovateľom na súdy) v odvolaní absentuje akákoľvek konkrétna úvaha/protiargumentácia ohľadne konkrétnych vecných dôvodov, ktoré okresný súd viedli k zamietnutiu návrhu.

Inými slovami, odvolateľ rezignoval na relevantnú reakciu na ktorýkoľvek z nosných dôvodov (t.j. zásada oficiality v exekučnej veci založenej na rozhodcovskom rozsudku ako exekučnom titule z pohľadu potreby aplikácie spotrebiteľskej ochrany; dôvody, pre ktoré v dotknutej exekučnej veci „neplatí“ 15 dňová lehota na rozhodnutie o žiadosti na vydanie poverenia), na ktorých okresný súd založil svoje meritórne rozhodnutie. Dôsledky takéhoto postupu idú výlučne na ťarchu odvolateľa a musia nevyhnutne viesť k potvrdeniu meritórneho rozhodnutia.

Nadväzne je v zjavnom rozpore so skutočným obsahom odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacia námietka, v zmysle ktorej mal okresný súd zistiť, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenej lehote a pre túto nečinnosť nenašiel žiaden objektívne udržateľný ospravedlňujúci dôvod.

Zároveň platí, že nie je prípustné konfrontovať prvostupňový súd so závermi, ktoré v konaní nevyslovil. Z tohto pohľadu odvolacie námietky spočívajúce v tvrdení, že okresný súd pochybil „keď konštatoval, že namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané“, resp. „že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti súdu zapríčinil dlžník“ nekorešponujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie. Ide o zjavné pochybenia odvolateľa pri formulovaní odvolacích dôvodov.

Pokiaľ navrhovateľ nadväzne v odvolaní uvádza, že „v odôvodnení prezentované časové úseky (bez bližšej konkretizácie o ktoré časové úseky sa má jednať) nenasvedčujú“ konštatovaniu okresného súdu o dodržaní namietaných lehôt, okrem vyššie uvedeného záveru (že napadnuté rozhodnutie takéto konštatovanie neobsahuje) platí, že časové údaje tak, ako ich uvádza prvostupňový súd korešponujú s obsahom pripojeného exekučného spisu. Bez vecnej relevancie je v tejto spojitosti zjavná nesprávnosť/ chyba v písaní spočívajúca v uvedení dátumu doručenia listín - 12.11.2011 namiesto správneho dátumu 12.11.2010.

Vo vzťahu k námietke, že dôležitým je nielen skúmanie okamihu, kedy exekučný súd o vydaní poverenia rozhodol, ale i momentu, kedy poverenie súdnemu exekútorovi doručil, odvolací súd dodáva, že táto úvaha neobsahuje žiadne konkrétne tvrdenia o porušení povinností exekučného súdu pri doručovaní poverenia. Predovšetkým však nezodpovedá tvrdeniam prezentovaným v návrhu (§ 205a O.s.p.), kde navrhovateľ skutkový základ uplatneného nároku založil na zákonnej povinnosti exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti o udelenie poverenia do 15 dní.

Nenáležitým je napokon tvrdenie navrhovateľa o neakceptovateľnosti takého postupu súdu, keď vytvára odôvodnenie rozsudku formulárovým spôsobom, nerešpektujúcim jedinečné skutkové okolnosti. Práve navrhovateľom predložené odvolanie je totiž svojou vyššie opísanou zmätočnosťou, ako aj odôvodneniu rozsudku nekorešpondujúcim obsahom ilustráciou nenáležitého šablónovitého/typového podávania odvolaní. V protiklade s uvedeným, odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového súdu ako celok spĺňa všetky parametre zákonného odôvodnenia. Okresný súd uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská účastníkov, procesnú situáciu v prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, citoval aplikované právne normy a svoje závery primerane vysvetlil, pričom dostatočne a presvedčivo objasnil, z akých úvah vychádzal.

Za danej situácie, kedy nebol preukázaný ani prvý z kumulatívnych predpokladov zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup, sú z hľadiska procesnej ekonómie ďalšie námietky odvolateľa týkajúce sa vzniku škody (resp. nemajetkovej ujmy) bezpredmetné. Nakoľko odvolacie dôvody navrhovateľa boli neopodstatnené a neboli zistené ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 212 ods. 3 O.s.p.), potvrdil napadnutý rozsudok v meritórnej časti ako vecne správny.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý, výrok o trovách prvostupňového konania. Okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore i návrhový charakter rozhodovania o náhrade trov.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Odvolateľ - navrhovateľ nebol v tomto štádiu konania úspešný, a preto podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na náhradu jeho trov. Naproti tomu odporca si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a fakticky mu ani žiadne trovy v súvislosti s odvolacím konaním nevznikli.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.